



Laidiens: 30.06.2017., Nr. 129

Oficiālās publikācijas Nr.: 2017/129.2

Ministru kabineta noteikumi Nr. 353

Rīgā 2017. gada 20. jūnijā (prot. Nr. 31 18. §)

Prasības zaļajam publiskajam iepirkumam un to piemērošanas kārtība

*Izdoti saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma
19. panta otro daļu
un Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likuma
28. panta otro daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

- 1.1. zaļā publiskā iepirkuma (turpmāk – zaļais iepirkums) principus, prasības un to piemērošanas kārtību, preču, pakalpojumu un būvdarbu grupas, kurām piemēro zaļā iepirkuma prasības, piedāvājuma izvērtēšanas kritērijus, iepirkuma līguma izpildes noteikumus un kontroles kārtību;
- 1.2. zaļā iepirkuma prasības un kritērijus, kurus izmanto to preču un pakalpojumu publiskajā iepirkumā, kam zaļais iepirkums piemērojams obligāti (1. pielikums);
- 1.3. zaļā iepirkuma prasības un kritērijus, kurus var izmantot būvdarbu, kā arī citu prioritāru preču un pakalpojumu grupu publiskajā iepirkumā (2. pielikums);
- 1.4. aprites cikla izmaksu metodiku enerģiju patērējošām precēm (3. pielikums).
2. Zaļā iepirkuma prasības un kritērijus, ko iekļauj publiskā iepirkuma dokumentācijā, piemēro konkrētai preču un pakalpojumu grupai vai būvdarbiem izvirzītajām vides prasībām un kritērijiem, lai nodrošinātu publiskā iepirkuma atbilstību zaļā iepirkuma principiem.
3. Zaļā iepirkuma veicināšanas mērķis ir samazināt publiskajos iepirkumos iegādāto preču, pakalpojumu un būvdarbu ietekmi uz vidi visā to aprites ciklā, vienlaikus sekmējot videi draudzīgu preču un pakalpojumu tirgus attīstību un vietējās ekonomikas konkurētspējas paaugstināšanu.
4. Atbildīgā iestāde par zaļā iepirkuma piemērošanas kārtību, īstenošanu, uzraudzību un novērtēšanu ir Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (turpmāk – atbildīgā iestāde).

II. Zaļā iepirkuma piemērošanas kārtība

5. Preču, pakalpojumu vai būvdarbu iepirkumā ievēro šādus zaļā iepirkuma principus:

- 5.1. videi draudzīgāks iepirkums – vides un cilvēku veselības aizsardzības apsvērumiem jābūt vispārpieņemtai publisko iepirkumu prakses sastāvdaļai līdzās preces, pakalpojuma vai būvdarbu drošībai, cenai, darbības rādītājiem un pieejamībai;
- 5.2. kaitējuma novēršana – vides aizsardzības apsvērumi jāievēro no iepirkuma procesa sākuma, cenšoties laikus novērst vai samazināt potenciālo apdraudējumu videi un cilvēku veselībai;
- 5.3. aprites cikla skatījums – preces, pakalpojuma vai būvdarbu ietekme uz vidi jāskata to aprites ciklā, sākot ar izejvielu izcelsmi, ražošanu, piegādi un lietošanu un beidzot ar preču nokļūšanu atkritumos un to utilizāciju. Izmaksas jāvērtē, sākot ar preču iegādes izmaksām, bet ņemot vērā arī to lietošanas, apkopes un aprites cikla beigu izmaksas;
- 5.4. ietekmju uz vidi salīdzinājums – jāņem vērā būtiskākās ietekmes, vadoties no videi un cilvēku veselībai nodarītā kaitējuma lieluma, atgriezeniskuma, ģeogrāfiskā mēroga un citiem faktoriem;
- 5.5. informācija par vides aizsardzības pasākumiem – prasībām un kritērijiem, kurus publiskajā iepirkumā izmanto preču, pakalpojumu vai būvdarbu ietekmes uz vidi samazināšanai, jābūt precīzi formulētiem un objektīvi izmērāmiem, norādot atbilstošas atbilstības pārbaudes metodes.
6. Preču un pakalpojumu grupas, kurām publiskajā iepirkumā obligāti jāpiemēro zaļais iepirkums, un piemērojamās zaļā iepirkuma prasības un kritēriji noteikti šo noteikumu 1. pielikumā. Zaļā iepirkuma prasības un kritērijus brīvprātīgi piemēro būvdarbiem, kā arī citu prioritāru preču un pakalpojumu grupām publiskajā iepirkumā (2. pielikums), pasūtītājam vai sabiedrisko pakalpojumu sniedzējam iepriekš izvērtējot savas iespējas un videi draudzīgu alternatīvu pieejamību tirgū.
7. Preču un pakalpojumu grupām vai būvdarbiem, kas nav iekļauti šo noteikumu 1. un 2. pielikumā, zaļo iepirkumu var piemērot, iepirkuma procedūrā un iepirkumā integrējot nosacījumu par ekomarķējumu un, ja attiecināms, vides vadības standartu kā pierādījumu būvdarbu, preču vai pakalpojumu atbilstībai noteiktajām īpašībām.
8. Papildus šo noteikumu 6. un 7. punktā noteiktajam preču, pakalpojumu vai būvdarbu publiskajā iepirkumā var izmantot arī citas zaļā iepirkuma prasības un kritērijus, ja tie attiecināmi uz iepērkamo preču un pakalpojumu grupu vai būvdarbiem, nodrošina brīvu preču un pakalpojumu kustību, vienādas iespējas piegādātājiem, atklātību un prasību samērību un nepieļauj diskrimināciju.
9. Šo noteikumu 1. un 2. pielikumā noteikto zaļā iepirkuma prasību un kritēriju piemērošanā pasūtītājam vai sabiedrisko pakalpojumu sniedzējam ieteicams izmantot atbildīgās iestādes izstrādātās vadlīnijas, kuras pieejamas atbildīgās iestādes tīmekļvietnes zaļā iepirkuma sadaļā.
10. Nosakot zaļā iepirkuma prasības un kritērijus, izstrādā un pretendentiem dara zināmu metodi to atbilstības pārbaudei. Pasūtītājs vai sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs iepirkuma nolikumā norāda, kāda veida atbilstības apliecinājumus piegādātāji var iesniegt, un pievieno to indikatīvo sarakstu, kā arī norāda, ka tiks pieņemti arī citi līdzvērtīgi apliecinājumi. Atbilstības pārbaudes metodes šo noteikumu 1. un 2. pielikumā ietvertajām zaļā iepirkuma prasībām un kritērijiem norādītas atbildīgās iestādes izstrādātajās vadlīnijās.
11. Enerģiju patērējošu preču grupām, kuras iekļautas šo noteikumu 1. pielikumā, saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma noteikšanai pasūtītājs vai sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs var izmantot aprites cikla izmaksu aprēķinu:
- 11.1. aprites cikla izmaksas, kas ir saistītas ar attiecīgās preces iegādi un lietošanu, izsaka naudas izteiksmē un aprēķina, izmantojot šo noteikumu 3. pielikumā minēto metodiku;